Programma van Toetsing en Afsluiting

2026-2027

havo 4 en 5
vwo 4, 5 en 6

Inhoudsopgave

Voorwoord.....Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Examenreglement 2026-2027.....Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Reglement voor het Programma van Toetsing en Afsluiting.....Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Artikel 1 - PTA .....***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Artikel 2 - Toetsen en examens.....***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Artikel 3 - Examendossier.....***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Artikel 4 - Profielwerkstuk.....***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Artikel 5 - CKV .....***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Artikel 6 - Praktische opdrachten.....***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Artikel 7 - Handelingsdeel.....***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Artikel 8 - Herkansingsregeling ..... ***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Artikel 9 - Bevorderingsnormen ..... ***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Artikel 10 - Onregelmatigheden ..... ***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Artikel 11 - Slaag-/zakregeling ..... ***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Artikel 12 - Regels m.b.t. gezakte kandidaten en doublanten ..... ***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Bijlagen ..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Bijlage 1 - Protocol inhalen toetsen ..... ***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Bijlage 2 - Protocol versneld examen / examen op een hoger niveau ..... ***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Bijlage 3 - Protocol toetsweken extra vak / versneld examen ..... ***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Bijlage 4 - Protocol vervroegd profielwerkstuk ..... ***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Bijlage 5 - Protocol inzage examenwerk ..... ***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Bijlage 6 – Protocol bij doublure ..... ***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.***

Voorwoord

Voor u ligt het Programma van Toetsing en Afsluiting havo/vwo, cursusjaar 2026-2027.

Hierin vindt u een algemeen reglement dat geldt voor alle toetsen, de praktische opdrachten en het handelingsdeel van de verschillende vakken voor elk leerjaar in de bovenbouw havo/vwo. Tevens zijn in de PTA's per afdeling en leerjaar de leerstofinhouden van elk vak opgenomen met een overzicht van de toetsen, praktische opdrachten en het handelingsdeel.

Bij elk vak is aangegeven hoe het overgangscijfer tot stand komt; dit overgangscijfer vormt de basis van het eindcijfer. Op grond van dat eindcijfer vindt de bevordering plaats.

Ten slotte wordt zichtbaar hoe de behaalde cijfers meewegen voor het resultaat van het schoolexamen. Voor kandidaten die versneld examen doen of een examen afleggen op een hoger niveau kan een individueel programma vastgesteld worden. Hiervoor is een protocol vastgesteld dat als bijlage is opgenomen.

Heeft u vragen dan kunt u altijd contact opnemen met de school.

Examenreglement 2026-2027

De examencommissie van het Hondsrug College te Emmen, daartoe gemachtigd door het bevoegd gezag van deze school, overwegende dat ter uitvoering van "Inrichtings- en examenbesluiten vwo-havo-mavo en vmbo" een regeling moet worden vastgesteld, besluiten dat met ingang van 1 augustus 2026 voor het eindexamen van de afdelingen vwo en havo het officiële Examenreglement is vastgesteld en uiterlijk 1 oktober 2026 gepubliceerd wordt op de website van het Hondsrug College.

College van Bestuur
Dhr. A. Kamphuis

Teamleider bovenbouw havo/vwo
Mw. D. Mook D.Mook@hondsrugcollege.nl

Secretaris van het eindexamen havo/vwo

Mw. J.B. Bruinsma JB.Bruinsma@hondsrugcollege.nl

Leerlingencoördinatoren havo/vwo
Dhr. J.G. Mulder JG.Mulder@hondsrugcollege.nl
Mw. O.I. Wunnink OI.Wunnink@hondsrugcollege.nl

Examencommissie
Dhr. R.E.J. Gerrits REJ.Gerrits@hondsrugcollege.nl
Dhr. I. van Os I.vanOs@hondsrugcollege.nl
Dhr. R.C. Oudshoorn RC.Oudshoorn@hondsrugcollege.nl

Reglement voor het Programma van Toetsing en Afsluiting

Artikel 1 - PTA

1. Het PTA vormt een aanvullend onderdeel van het Examenreglement. In het PTA zijn ten behoeve van het schoolexamen opgenomen:
   a. Algemene regels met betrekking tot: het examendossier; het profielwerkstuk; de praktische opdrachten; het handelingsdeel.
   b. Het PTA voor elk afzonderlijk (deel)vak per afdeling en leerjaar.

Onderdelen eindexamen

2. Het eindexamen omvat:
   a. de vakken van het Gemeenschappelijk Deel,
   b. de vakken van het Profieldeel van één van de profielen,
   c. de profielkeuzevakken en de vakken in het Vrije Deel,
   d. een profielwerkstuk.

Afsluiting vakken

3. a. Het eindexamen bestaat voor de volgende vakken uitsluitend uit het schoolexamen:
   I. voor havo: ckv, maatschappijleer, bo, bsm, o&o, wiskunde D het profielwerkstuk en godsdienst en levensbeschouwing;
   II. voor vwo: ckv, maatschappijleer, bo, o&o, informatica, wiskunde D het profielwerkstuk en godsdienst en levensbeschouwing.

Dit met inachtneming van artikel 8, lid 3 uit het examenreglement.

b. Voor alle overige vakken volgens lid 2, bestaat het eindexamen uit zowel een schoolexamen als een centraal examen.

c. Vrijstelling voor een onderdeel van het eindexamen kan worden verleend volgens de regeling in het eindexamenbesluit vwo-havo, artikel 11 tot en met artikel 13.

Weging cijfers Schoolexamen

4. De gewichten van de behaalde cijfers voor toetsen en van de behaalde cijfers voor praktische opdrachten staan vermeld in de afzonderlijke PTA's per vak. Het laagste cijfer dat behaald kan worden is 1.0.

Artikel 2 - Toetsen en examens

1. Wanneer een kandidaat door ziekte of anderszins niet in staat is een geplande toets of een gepland tentamen te maken (hieronder vallen ook mondelingen, praktische opdrachten e.d.), dan moet dit voorafgaand aan de toets door zijn of haar ouder(s)/verzorger(s) via SOM worden afgemeld, met vermelding van welke toets en welke docent het betreft. De leerlingencoördinatoren en/of examensecretaris bepalen in overleg met de teamleider of er een geldige reden is dat de toets/het tentamen niet gemaakt wordt. Is er geen afmelding vooraf en/of geen sprake van een geldige reden (zie examenreglement hoofdstuk 2 artikel 11.1b), dan wordt het cijfer 1.0 toegekend.

   Wanneer er wel sprake is van een geldige reden, dan neemt de kandidaat bij een gemiste toets zelf het initiatief om deze in te halen. De toets moet worden ingehaald binnen 10 schooldagen na de afspraak met de docent. De docent bepaalt uiteindelijk het inhaalmoment. Kandidaten dienen daarvoor van 8.30 tot 16.30 uur beschikbaar te zijn. Indien een kandidaat een toets of tentamen uit een van de toetsweken mist, dan wordt deze toets/dit tentamen op een door de school te bepalen centraal moment ingehaald.

   Als er anderszins sprake is van overmacht bij toetsen/tentamens, dan moet dit door ouders/verzorgers telefonisch gemeld worden en op de dag van de toets per e-mail bevestigd worden bij:
   - Voor havo 5 en vwo 6 de examensecretaris. (JB.Bruinsma@hondsrugcollege.nl)
   - Voor havo 4, vwo 4 en 5 de leerlingcoördinator. (JG.Mulder@hondsrugcollege.nl of OI.Wunnink@hondsrugcollege.nl)

   Indien een kandidaat tijdens een toets/tentamen als gevolg van ziekte of andere ernstige onvoorziene omstandigheden niet in staat is de toets/het tentamen te voltooien, dan meldt de kandidaat zich bij een van de surveillanten. De surveillant neemt vervolgens contact op met de teamleider en deze zal beslissen of de kandidaat de toets/het tentamen inderdaad mag afbreken en recht heeft op deelname aan het inhaalmoment.

Als een kandidaat een toets/tentamen heeft gemaakt en ingeleverd, dan wordt het werk beoordeeld en telt het behaalde cijfer.

Een kandidaat die te laat komt tijdens een toets/tentamen, kan tot maximaal 30 minuten na de aanvangstijd worden toegelaten, mits de aard van de toets/het tentamen dit toelaat. De kandidaat krijgt geen extra tijd en moet het werk op de vastgestelde eindtijd inleveren.

2. Wanneer een kandidaat bezwaar aan wil tekenen tegen de gang van zaken bij een onderdeel van het schoolexamen, dan dient dat binnen 48 uur schriftelijk te gebeuren bij de examencommissie.
3. Toetsen worden gemaakt op door de school verstrekt papier; kandidaten mogen zelf geen papier meenemen in de toetsruimte.

   De kandidaat mag uitsluitend met een blauw of zwart schrijvende pen schrijven; alleen tekeningen en grafieken mogen met potlood worden gemaakt.
   De kandidaat mag geen gebruikmaken van Tippex of andere correctievloeistof.
   De kandidaat vermeldt op ieder antwoordblad zijn voornaam en achternaam, zijn klas en de naam van de docent. De bladen worden genummerd (voorbeeld: 1/3; 2/3; 3/3) en in elkaar gevouwen ingeleverd.

Artikel 3 - Examendossier

1. Het examendossier bevat:
   a. het Programma van Toetsing en Afsluiting waarin opgenomen het reglement voor het schoolexamen als onderdeel van het examenreglement;
   b. de resultaten die de kandidaat heeft behaald (“cijferlijst”);
   c. de verslagen, toetsen en werkstukken die gemaakt zijn als onderdeel van het schoolexamen.

Bewaartermijn

2. De docent bewaart (tot een halfjaar nadat de kandidaat de opleiding heeft verlaten) van elk onderdeel van het schoolexamen:
   - een exemplaar van de opdracht,
   - een exemplaar van de beoordelingscriteria,
   - een overzicht van de behaalde resultaten.

Artikel 4 - Profielwerkstuk

1. Na overleg met de betrokken examinatoren bepalen de kandidaten binnen de marges van de regelgeving welk vak, welke vakken een bijdrage leveren aan het profielwerkstuk.

2. Het onderwerp wordt door de kandidaten gekozen en vastgesteld na goedkeuring van de begeleidende docent.
3. Aan het begin van het examenjaar wordt meegedeeld wanneer de kandidaten met het profielwerkstuk beginnen, wanneer de tussentijdse beoordeling plaatsvindt, wat de deadlines zijn en wanneer de eindpresentatie is gepland.
4. De beoordelingscriteria voor het profielwerkstuk worden vooraf aan de kandidaten meegedeeld.
5. Het profielwerkstuk wordt gewaardeerd met een cijfer dat deel uitmaakt van het combinatiecijfer. (zie artikel 9 en 11)

Artikel 5 - CKV

1. a. Voor het vak CKV dient iedere kandidaat een dossier bij te houden. Omdat CKV een verplicht onderdeel van het examenprogramma is, moet het dossier tot een jaar na het CE bewaard blijven.
   b. Op de gestelde inlevertermijn dient dit dossier ingeleverd te worden ter controle en ter beoordeling (zie het PTA per vak voor de exacte inlevermomenten).
2. Iedere kandidaat sluit CKV af met een cijfer. Dit cijfer is onderdeel van het combinatiecijfer en komt op de cijferlijst behorende bij het diploma te staan.
3. Wanneer een kandidaat bezwaar aan wil tekenen tegen de gang van zaken bij een verplicht onderdeel van het vak CKV, dan dient dat binnen 48 uur schriftelijk te gebeuren bij de examencommissie.

Artikel 6 - Praktische opdrachten

1. Op basis van het examenprogramma en het vaardighedenbeleid bepaalt de sectie het aantal praktische opdrachten.

Onderwerp

2. Het onderwerp van praktische opdrachten wordt bepaald door de sectie/docent.
3. De sectie bepaalt welke praktische opdrachten voor het vak moeten worden uitgevoerd. De kandidaat kan op grond van de eisen die aan een opdracht worden gesteld, een eigen voorstel indienen voor de uitvoering van een praktische opdracht.

Presentatie

4. De presentatievormen voor een praktische opdracht worden door de sectie/docent bepaald. De kandidaat maakt een selectie uit de presentatievormen.
5. De kwaliteit van de praktische opdrachten wordt bewaakt door de sectie. De docent/sectie bepaalt of de praktische opdrachten individueel of in groepsverband worden gemaakt.
6. De plaats van uitvoering voor een praktische opdracht wordt in overleg met de docent vastgesteld.

Groepswerk

7. Praktische opdrachten die in groepsverband worden gemaakt, worden per groep beoordeeld.
8. De beoordeling van de praktische opdrachten geschiedt aan de hand van tevoren vastgestelde en bekendgemaakte criteria. Daarbij wordt rekening gehouden met de presentatievorm.

Planning

9. De sectie levert de planning voor de te maken praktische opdrachten; de verdere invulling is aan docent en kandidaat.
10. De kwaliteit van de beoordeling van de praktische opdrachten wordt gewaarborgd door een goed en duidelijk beoordelingsformulier dat door de docent wordt ingevuld; in geval van twijfel is een tweede opinie mogelijk.

Deadlines

11. Voor praktische opdrachten gelden strikte deadlines.
12. Het zonder geldige reden overschrijden van een vastgestelde deadline levert het cijfer 1,0 op.
13. Bovengenoemde regeling wordt alleen toegepast indien:
    a. de praktische opdracht minimaal 10 schooldagen voor de deadline is opgegeven;
    b. de deadline vermeld staat in de studiewijzer
14. In geval van overschrijding van een deadline door ziekte of bijzondere omstandigheden, wordt dit door de ouder(s)/verzorger(s) binnen 2 schooldagen na de overschrijding schriftelijk gemeld:
    - Voor havo 5 en vwo 6 de examensecretaris. (JB.Bruinsma@hondsrugcollege.nl)
    - Voor havo 4, vwo 4 en 5 de leerlingcoördinatoren.
    (OI.Wunnink@hondsrugcollege.nl en JG.Mulder@hondsrugcollege.nl)
    Deze beoordelen samen met de teamleider of er dispensatie wordt verleend. Mocht dit het geval zijn dan wordt er in overleg met de betrokken docent een nieuwe deadline vastgesteld.

Artikel 7 - Handelingsdeel

1. De sectie bepaalt het aantal opdrachten voor het handelingsdeel.
2. Wat in het handelingsdeel wordt gedaan, wordt door de kandidaat gekozen in overleg met de docent, al dan niet op grond van een opgestelde groslijst.
3. De plaats van uitvoering wordt in overleg met de docent bepaald.
4. De activiteiten uit het handelingsdeel kunnen worden gecombineerd met praktische opdrachten mits dit tevoren is afgesproken tussen kandidaat en docent.
5. Waar mogelijk worden de handelingsdelen van verschillende vakken met elkaar gecombineerd.

Deadlines

6. De sectie stelt de deadlines voor de opdrachten vast.
7. Bij overschrijding van een vastgestelde deadline wordt de kandidaat verplicht elke daaropvolgende schooldag van 08.30 tot 16.00 uur op school te blijven totdat het betreffende handelingsdeel voldoende is afgerond.
8. Om deze regeling toe te passen, moet zijn voldaan aan de in art. 6.13 genoemde voorwaarden.
9. In geval van overschrijding van een deadline door ziekte of bijzondere omstandigheden geldt de in art. 6.14 genoemde regeling.

Artikel 8 - Herkansingsregeling

1. De tentamens die herkanst kunnen worden, staan vermeld in de PTA's per vak. De secties maken de keuze of en zo ja welke SE-toetsen in het (voor)examenjaar herkansbaar zijn.
   Toetsen die uitsluitend voor de overgang meetellen, zijn niet herkansbaar. Wordt in havo 4/vwo 5 bij een herkansing van een SE-toets het resultaat verbeterd, dan vervangt dit cijfer alleen het in het examendossier voor die toets genoteerde cijfer. Voor bepaling van bevordering naar een hoger leerjaar blijft het oorspronkelijke cijfer van kracht.
2. Het aantal herkansingen.
   Voor havo 4 en vwo 5 geldt dat 1 SE-toets mag worden herkanst. De herkansing wordt aan het begin volgend schooljaar* centraal afgenomen en is vrij uit alle herkansbare tentamens te kiezen.

   Voor havo 5 en vwo 6 geldt dat maximaal drie SE-toetsen mogen worden herkanst, na elke periode maximaal 1.
   Herkansingen zijn niet overdraagbaar tussen periodes. Ingehaalde toetsen kunnen niet herkanst worden, een gemiste herkansing kan ook niet ingehaald worden.

   *Definitieve datum wordt voor 1 juli 2027 bekend gemaakt.

Versneld examen

Een kandidaat die versneld examen in schooljaar 2026-2027 doet, mag per toetsweek één toets uit het examenjaar herkansen en maakt deze herkansing op het moment dat de reguliere kandidaten havo 5/vwo 6 de herkansing maken.
- Als de kandidaat geen gebruikmaakt van het recht op herkansing, dan heeft hij aan het eind van het voorexamenjaar het recht één SE-toets uit dit jaar te herkansen.
- Als de kandidaat één keer gebruikmaakt van het recht op herkansing, dan kan hij aan het eind van het voorexamenjaar geen SE-toets uit dit jaar te herkansen.

De kandidaat behoudt het recht in het examenjaar één herkansing per toetsperiode te kiezen.

3. Het afnamemoment van de herkansingen De herkansingen van SE-toetsen uit havo 4 en vwo 5 moeten worden afgelegd op de daarvoor vastgestelde datum en tijd. De

herkansingen van SE-toetsen uit havo 5 en vwo 6 moeten worden afgelegd op de daarvoor vastgestelde dagen.

4. Aanvullende bepalingen Voor havo 5 en vwo 6 geldt t.a.v. een gemiste SE-toets dat, bij geoorloofde afwezigheid (zie artikel 2.1) de teamleider bepaalt wanneer dat tentamen moet worden ingehaald.
5. In geval van herkansing geldt het hoogste resultaat als definitief cijfer voor het betreffende onderdeel.
6. De herkansing wordt centraal geregeld.
7. Herkansing is alleen mogelijk na intekening voor een nader te bepalen tijdstip. Alleen een print van de intekening geldt als bewijs.
8. De volgende onderdelen van het schoolexamen zijn uitgesloten van herkansing:

- profielwerkstuk en groepswerkstukken;
- praktische opdrachten;
- mondelinge tentamens.

9. In bijzondere gevallen kan de teamleider van het hierboven genoemde afwijken. Dit kan alleen na een schriftelijk ingediend verzoek. De inspectie wordt op de hoogte gesteld van de bijzondere reden om af te wijken.
N.B. Voor “herkansing” kan ook “herprofilering” gelezen worden.

Artikel 9 - Bevorderingsnormen

Bevorderingsnormen van 4 havo naar 5 havo, 4 vwo naar 5 vwo en 5 vwo naar 6 vwo.
De bevordering vindt plaats op basis van eindcijfers. Deze worden afgerond op een heel cijfer. Bijvoorbeeld een 6,49 wordt afgerond (tot) een zes.
Een kandidaat wordt bevorderd bij één van de volgende combinaties van cijfers:

		Compensatiepunten (Een 7 geeft 1 compensatiepunt, een 8 geeft 2 compensatiepunten, een 9 geeft 3 compensatiepunten en een 10 geeft 4 compensatiepunten).		
	0	1	2	3 of meer
Geen onvoldoendes	over	over	over	over
1x 5	over	over	over	over
2x 5	doublure	bespreekgeval	over	over
1x 4	doublure	bespreekgeval	over	over
3x 5	doublure	doublure	doublure	bespreekgeval
1x 4 en 1x 5	doublure	doublure	bespreekgeval	over

NB: Een kandidaat mag maximaal 1 onvoldoende als eindcijfer halen voor de kernvakken Engels, Nederlands en wiskunde. Deze mag niet lager zijn dan een vijf.
Voor kandidaten in de bespreekmarge geldt dat de overgangsvergadering, waar de lesgevende docenten aanwezig zijn, een bindend besluit neemt over de overgang. In alle andere gevallen kan er geen bevordering plaatsvinden. In bijzondere gevallen kan de teamleider besluiten de procedure tot bevordering buiten de overgangsnormen om te starten. Dit kan alleen na een schriftelijk ingediend verzoek.

Indien er omstandigheden zijn waaronder een kandidaat in de bovenbouw een verandering van afdeling wenst, dienen ouders/verzorgers en kandidaat contact op te nemen de examensecretaris. In overleg met betrokken docenten zal worden bepaald of een overstap behoort tot de mogelijkheden.

Combinatiecijfer ckv, maatschappijleer en het profielwerkstuk

Het combinatiecijfer wordt berekend op basis van afgeronde cijfers van de deelvakken.

havo 4

· De cijfers voor ckv en maatschappijleer vormen samen het voorlopige combinatiecijfer en dit cijfer wordt in de examenklas aangevuld met het cijfer voor het profielwerkstuk.
· Dit voorlopige combinatiecijfer telt als een volwaardig vak mee voor de overgang en kan maximaal twee compensatiepunten opleveren.

vwo 4

· Het cijfer voor ckv telt als een volwaardig vak mee voor de overgang en kan maximaal twee compensatiepunten opleveren.

vwo 5

· Het vak maatschappijleer telt als een volwaardig vak mee voor de overgang en kan maximaal twee compensatiepunten opleveren.

havo 5 en vwo 6

· Het complete combinatiecijfer kan maximaal vier compensatiepunten opleveren.
· Het combinatiecijfer is onderdeel van het schoolexamen (SE), wordt vermeld op de cijferlijst en telt mee in de slaag-zakregeling.

Bewegingsonderwijs en godsdienst en levensbeschouwing

De resultaten voor de vakken bewegingsonderwijs en godsdienst en levensbeschouwing worden op het rapport met de begrippen ‘onvoldoende/voldoende/goed’ aangegeven. Deze resultaten worden niet meegeteld bij het puntentotaal dat is benodigd voor de bevordering en geven, indien van toepassing, geen compensatiepunten.

Artikel 10 - Onregelmatigheden

Wanneer een kandidaat zich bij het maken van een deel van het examenwerk, en daaronder vallen alle in dit PTA vermelde toetsen en opdrachten, aan onregelmatigheden schuldig maakt (bijvoorbeeld bij de toets niet-toegestane hulpmiddelen gebruiken, ongeoorloofd praten) kan de schoolleiding, na raadpleging van de examencommissie, maatregelen nemen.
Die maatregelen, die ook in combinatie met elkaar kunnen worden genomen zijn:
a. het toekennen van het cijfer 1.0 voor de bewuste toets;
b. het ongeldig verklaren van de bewuste toets;
c. uitsluiting van de herkansing van de bewuste toets.
Voordat een beslissing wordt genomen, wordt de kandidaat door een vertegenwoordiger van de schoolleiding gehoord. Deze deelt zijn beslissing daarna aan de kandidaat mee, zo mogelijk mondeling en in elk geval schriftelijk (e-mail). Deze beslissing wordt ook toegezonden aan de ouders/verzorgers.
De kandidaat kan tegen de beslissing van de schoolleiding in beroep gaan bij een speciale commissie van beroep. Deze commissie neemt het beroep in behandeling en deelt haar besluit aan de betrokkenen zo spoedig mogelijk mee.
De uitspraak van de commissie (postadres: Postbus 66, 7800 AB Emmen) is voor alle betrokkenen bindend.
Voor alle examenonderdelen, dus ook voor alle toetsen, geldt de regeling zoals beschreven onder Eindexamenbesluit dagscholen vwo-havo-mavo-vbo.

Artikel 11 - Slaag-/zakregeling

1. Het gemiddelde cijfer voor de centrale examens (CE) is 5,5 of hoger. Dit geldt voor alle kandidaten havo en vwo. LET OP: Bij de berekening van het gemiddeld centraal examencijfer wordt uitgegaan van het onafgeronde cijfer. Een kandidaat moet ten minste een 5,5 halen (de eerste decimaal moet een 5 zijn), daarna gelden de overige uitslagbepalingen. Een kandidaat die gemiddeld een 5,49 gehaald heeft, is per definitie gezakt.
2. Maximaal één 5 als eindcijfer (het gemiddelde van het SE en het CE) voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde. Voorts is dan voor zowel havo als vwo de volgende slaag-/zakregeling van toepassing:

   - geslaagd bij alles 6 of hoger
   - geslaagd bij één 5 en de rest 6 of hoger
   - geslaagd bij één 4, de rest 6 of hoger en gemiddeld 6,0
   - geslaagd bij twee keer 5 of één 5 en één 4, de rest 6 of hoger en gemiddeld 6,0
   - geen eindcijfer is een 3 of lager.

3. Rekenen

   Er is geen centrale rekentoets voor alle kandidaten.
   Er is echter wel een schoolexamen Rekenen voor kandidaten die in het schooljaar 2027 examen afleggen, maar niet in wiskunde. Het betreft havo-kandidaten die het examenprofiel Cultuur en Maatschappij volgen en geen examen afleggen in wiskunde A of B.
   Dit schoolexamen telt niet mee in de slaag/zakregeling. Het eindcijfer wordt wel vermeld op de cijferlijst van het diploma.

Een speciaal fenomeen is het combinatiecijfer, waarin de kleine vakken uit het gemeenschappelijk deel en het profielwerkstuk gemiddeld worden. Het gaat hier om het profielwerkstuk, ckv en maatschappijleer. De ondergrens voor de afzonderlijke vakken is 4. De eindcijfers, dus de afgeronde cijfers, worden gemiddeld. Het combinatiecijfer zelf wordt ook afgerond. Het telt mee als één cijfer in de slaag/zakbepaling en kan dus ook eventuele onvoldoendes compenseren.
De vakken godsdienst en levensbeschouwing en bewegingsonderwijs moeten minimaal voldoende zijn afgerond.

Artikel 12 - Regels m.b.t. gezakte kandidaten en doublanten

Gezakte kandidaten

1. Alle vakken dienen opnieuw te worden gevolgd. Eerder behaalde cijfers komen te vervallen. Er worden geen vrijstellingen verleend. Het Hondsrug College verleent dagonderwijs en kandidaten dienen het volledige lesprogramma te volgen.
2. Het gewicht van het totaal van de toetsen en PO's in de voorexamenklas(sen) wordt identiek aan het totaalgewicht van het betreffende vak dat gold voor de kandidaten die regulier naar havo 5/vwo 6 zijn bevorderd.
3. Aan beoordelingen uit een vorig leerjaar kunnen geen rechten worden ontleend.

Doublanten

Een kandidaat die de opdrachten voor excursies/werkweek naar behoren heeft gemaakt, is niet verplicht mee te gaan met dezelfde excursie en kan ervoor kiezen niet opnieuw mee te gaan met de werkweek. Hiervoor gelden vervangende opdrachten:

- Voor een excursie een vervangende dagopdracht op de dag van de excursie op school.
- Voor de werkweek een snuffelstage van 4 werkdagen met bijbehorend verslag op de vrijdag of bij vacante plaatsen mee naar een andere werkweekbestemming.

Cijfers voor toetsen en praktische opdrachten vervallen.

Bijlagen

Bijlage 1 - Protocol inhalen toetsen

Uitgangspunt

Indien een kandidaat tijdens de toetsweek een toets heeft gemist, dan krijgt deze de kans deze tijdens een centraal moment in te halen.
Voorwaarde is, dat de kandidaat voorafgaand aan de toets met een geldige reden (zie examenreglement artikel 11.1b) is afgemeld. De kandidaat en ouders/verzorgers zijn hiervoor verantwoordelijk.
De kandidaat wordt verantwoordelijk gemaakt voor de aanmelding voor en aanwezigheid tijdens een inhaalmoment.

Procedure

1. De inhaaldagen en -tijden zijn worden na de toetsweek op de middag tot 16:30 gepland. De begintijd wordt bepaald op basis van de lengte van de toets. De kandidaat krijgt na de toetsweek hierover een mail.
2. Er wordt per toetsperiode een inhaalprogramma (welke toets op welke dag, op welk tijdstip) vastgesteld; hier kan niet van afgeweken worden. Het rooster voor het inhaalprogramma zal in ieder geval voor het begin van de toetsweek gecommuniceerd worden.
3. Van de kandidaat wordt verwacht dat deze op de vastgestelde inhaalmomenten beschikbaar is. Het is niet mogelijk hiervan af te wijken.
4. De kandidaat is zelf verantwoordelijk voor het inhalen van een gemiste toets en tekent zelf tijdig in voor een inhaaltoets.
5. Een kandidaat kan per inhaalperiode één keer voor een gemiste toets/gemiste toetsen intekenen. Mocht de kandidaat op basis van een geldige reden de inhaaltoets niet kunnen maken, dan schuift het inhaalmoment voor deze toets door naar de volgende periode.

Voor kandidaten die een extra vak volgen of versneld examen doen, geldt dat de toets die niet op het reguliere toetsmoment gemaakt kan worden, als inhaaltoets wordt gezien. Hiervoor geldt dan de hierboven geschetste procedure.

Bijlage 2 - Protocol versneld examen / examen op een hoger niveau

De mogelijkheid bestaat:

- dat een kandidaat in een eerder leerjaar dan de examenklas voor een of meer vakken deelneemt aan het CE;
- dat een kandidaat voor een of meer vakken eindexamen doet op een hoger niveau.

De secties stellen op voorhand vast of het mogelijk is in het betreffende vak versneld examen te doen, of een examen op een hoger niveau af te leggen. Als deze mogelijkheid er is, dan stelt de sectie het programma vast dat de kandidaat gaat volgen om voor een versneld examen/een examen op een hoger niveau in aanmerking te komen.

Procedure

De docent initieert dit initiatief en legt dit aan de kandidaat en de ouders/verzorgers voor. Er wordt een dossier samengesteld waarin de onderstaande elementen zijn opgenomen:

1. een onderbouwd advies van de sectie; hierin is in ieder geval opgenomen

   - een overzicht van de voor het betreffende vak behaalde resultaten in de voorgaande jaren;
   - een advies van de docenten die de kandidaat in het betreffende vak lesgeven en/of les hebben gegeven;

2. een motivatiebrief van de kandidaat waarin deze motiveert waarom hij in aanmerking wil komen voor een versneld examen en welke invulling de kandidaat tijdens het examenjaar aan de vrijgekomen tijd wil geven;
3. een verslag van het gesprek van de kandidaat met de decaan over de mogelijke consequenties van het versneld examen doen voor de studiekeuze.

De teamleider neemt op basis van dit dossier de uiteindelijke beslissing en deelt deze mee aan de kandidaat, de ouders/verzorgers en alle betrokkenen binnen de school.

Organisatie

Indien een kandidaat versneld examen doet of examen op een hoger niveau aflegt, dan

- krijgt de kandidaat een persoonlijk PTA voor het betreffende vak waarin de toetsing met de weging is opgenomen;
- maakt de kandidaat de toetsen van het examenjaar (havo 5/vwo 6) tijdens de toetsweken op het moment dat de overige kandidaten deze toetsen maken;
- krijgt de kandidaat een aangepast toetsrooster dat het mogelijk maakt de toetsen uit het examenjaar op het reguliere moment te maken;
- vindt er een tussentijdse evaluatie plaats;
- vervalt het CE voor dat vak als de kandidaat in het voorexamenjaar doubleert.

Aanmelding

De namen van de kandidaten die in aanmerking komen voor een versneld examen/examen op een hoger niveau, worden uiterlijk 1 oktober aan de examensecretaris doorgegeven, zodat deze de juiste aantallen examenkandidaten aan DUO kan doorgeven en – indien van toepassing – extra faciliteiten (tijdverlenging; gebruik laptop; gebruik spellingcontrole) kan aanvragen.

De kandidaat mag tot uiterlijk het moment dat de resultaten van toetsweek 2 bekend zijn, ervoor kiezen deelname aan het CE voor het betreffende vak uit te stellen tot de examenklas. Het is niet de bedoeling dat kandidaten proberen versneld examen te doen. Als een kandidaat aangemeld wordt, dan is de vakdocent ervan overtuigd dat deze kandidaat de potentie heeft het examen goed te maken.

Herkansing CE

Iedere kandidaat heeft het recht op één herkansing voor het CE. Dit geldt ook voor kandidaten die versneld examen doen.
Dit betekent dat:

- de kandidaat het recht op herkansing na het CE van het (de) vak(ken) waarin in een voorexamenjaar examen wordt gedaan, inzet;
- of dat de kandidaat het recht op herkansing na afronding van het CE in alle vakken inzet.

Indien een kandidaat examen doet op een hoger niveau, dan mag deze kandidaat in het tweede tijdvak examen doen op het oorspronkelijke niveau. De kandidaat behoudt in dat geval het recht op herkansing op dit niveau.
Ook hier geldt dat een kandidaat recht heeft op maximaal één herkansing.

Bijlage 3 - Protocol toetsweken extra vak / versneld examen

Er zijn steeds meer kandidaten die een extra vak volgen en/of versneld examen doen. Dit kan betekenen dat er twee toetsen op hetzelfde moment zijn ingeroosterd.
Voor een goede organisatie van de toetsweken zijn daarom onderstaande afspraken gemaakt.
Let op: als er geen overlap is, dan maken kandidaten alle toetsen volgens het algemene toetsrooster dat voorafgaand aan de toetsweek aan alle kandidaten bekend wordt gemaakt.
A Kandidaten die een extra vak volgen
Indien de toets van het extra vak op hetzelfde moment is ingeroosterd als de toets van een van de reguliere vakken, dan

- maakt de kandidaat de toets van het reguliere vak op het moment dat in het toetsrooster staat en
- maakt de kandidaten de toets van het extra vak op een ander moment.

Hiervoor wordt een centraal georganiseerd toetsmoment gekozen dat direct op de toetsweek volgt.
B Kandidaten die versneld examen doen
Indien de toets van het vak waarin de kandidaat versneld examen doet, op hetzelfde moment is ingeroosterd als een toets van het leerjaar waarin de kandidaat zit, dan geldt onderstaande regel.

1. Indien de kandidaat voor een vak de toetsen maakt van een hoger leerjaar dat geen examenjaar is, dan maakt de kandidaat deze toetsen tijdens een centraal georganiseerd toetsmoment dat direct op de toetsweek volgt.

De kandidaat maakt de toetsen van het leerjaar waarin de kandidaat zit (alle overige toetsen dus), op het moment dat in het toetsrooster staat.

2. Indien de kandidaat voor een vak de toetsen maakt van een hoger leerjaar dat examenjaar is, dan maakt de kandidaat de toetsen van het vak waarin deze versneld examen doet tijdens de toetsweek op het moment dat deze toets voor de examenklas (havo-5 of vwo-6) in het toetsrooster staat.

Als dit toetsmoment samenvalt met een toets uit het leerjaar waarin de kandidaat de overige vakken volgt, dan maakt de kandidaat deze toets op een ander moment.
Hiervoor wordt een centraal georganiseerd toetsmoment gekozen dat direct op de toetsweek volgt.

Bijlage 4 - Protocol vervroegd profielwerkstuk

Regeling omtrent het vervroegd maken van een PWS

1. a. Havo-leerlingen die een VWO-PWS willen maken, kunnen dit alleen doen als het gekozen profielvak dat aan het PWS is gekoppeld, is gevolgd op VWO-niveau.

1. b. Een VWO-PWS dat door een Havo-leerling is gemaakt, wordt als VWO-PWS beoordeeld.
1. c. Indien aan beide voorwaarden is voldaan kan het cijfer op dit PWS worden meegenomen naar VWO-6, wanneer de Havo-leerling ervoor kiest om na het behalen van het Havo-diploma verder te gaan naar VWO-5 en 6

2. Leerlingen uit een voorexamenklas kunnen vervroegd een PWS maken als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- De leerlingen vormen een groep samen met 1 of meerdere examenleerlingen.
- De leerlingen uit de voorexamenklas hebben in klas 1, 2 en 3 de lessen RnD gevolgd of volgen, zoveel mogelijk, de lessen RnD in de examenklas.
- Goedkeuring van de examencommissie zoals beschreven in lid 4.

3. Leerlingen uit een voorexamenklas die niet aansluiten bij 1 of meerdere leerlingen uit een examenklas, kunnen vervroegd een PWS maken als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- De leerlingen uit de voorexamenklas hebben in klas 1, 2 en 3 de lessen RnD gevolgd of volgen, zoveel mogelijk, de lessen RnD in de examenklas.
- De leerlingen sturen als groep een motivatiebrief of e-mail naar de examencommissie waarin zij beargumenteerd uitleggen waarom zij eerder dan in het examenjaar een PWS willen maken.
- De leerlingen hebben, na het bespreken van de motivatie door de examencommissie, toestemming gekregen van de examencommissie om vervroegd een PWS te maken.

4. De examencommissie behoudt zich te allen tijde het recht voor om verzoeken, zoals hierboven beschreven in lid 1, 2 en 3, op individuele basis te honoreren of af te wijzen. In het geval dat de examencommissie een verzoek niet honoreert, dient zij dit beargumenteerd schriftelijk aan de leerling(en) mee te delen.

Bijlage 5 - Protocol inzage examenwerk

De school moet het werk van het centraal examen bewaren tot minimaal zes maanden na de uitslag. Leerlingen kunnen in die periode hun examen inzien. Bij het werk horen ook de opgaven die de leerling gebruikte bij de centrale examens.

De leerling en de ouders/verzorgers of wettelijk vertegenwoordigers mogen het werk op school inzien. Hierbij moet een vertegenwoordiger van de school – niet de vakdocent – aanwezig zijn.
De leerling en de ouders/verzorgers of wettelijk vertegenwoordigers maken hiervoor een afspraak met de examensecretaris.

Het examenwerk mag niet uit de school worden meegenomen, worden gekopieerd of gefotografeerd.
De beoordeling van het werk kan tijdens het inzien niet ter discussie staan. Het examen is nagekeken door de eerste corrector, de eigen docent van de leerling; een tweede corrector, een docent van een andere school die aan de school als tweede corrector is toegewezen. De eerste en tweede corrector hebben overeenstemming bereikt over het toe te kennen puntenaantal en hebben hier beiden voor getekend. Hiermee is de beoordeling definitief.

Geschil na inzage

Als de leerling aannemelijk kan maken dat er een aanwijsbare fout bij de correctie is gemaakt, dan wordt de onderstaande procedure gevolgd.

1. De leerling zet zijn/haar argumenten over vernomen fouten op papier.
2. Op verzoek van het bevoegd gezag kijkt de eerste corrector op grond van deze argumenten of naar zijn mening een aanpassing van de score aan de orde is.
3. De eerste corrector neemt contact op met de tweede corrector, geeft aan welke argumenten de leerling heeft en waarom de eerste corrector deze wel of geen reden vindt voor aanpassing van de score. Op basis van een zorgvuldige voorbereiding voeren de correctoren hierover gemotiveerd overleg. De uitkomst van dit contact wordt schriftelijk vastgelegd (kan in een e-mailbericht) en wordt gedeeld met het bevoegd gezag.

3a. Overeenstemming over aanpassing van de score
Alleen als beide correctoren in overleg met elkaar tot de conclusie komen dat de score moet worden aangepast, wordt deze aangepast.

Het bevoegd gezag (in samenwerking met de examensecretaris) past de uitslag aan. DUO/Examendiensten en de Inspectie van het onderwijs worden op de hoogte gesteld van een eventueel nieuw vastgesteld cijfer. De Inspectie zal in deze situatie altijd contact opnemen met de tweede corrector en het bevoegd gezag van de desbetreffende school om na te gaan of de tweede corrector niet onder druk is gezet.

Als de correctoren beiden van mening zijn dat de score niet dient te worden aangepast, brengt het bevoegd gezag de leerling en ouders/verzorgers of wettelijk vertegenwoordigers hiervan op de hoogte.

3b. Geen overeenstemming over wel/geen aanpassing van de score
Indien de correctoren van mening verschillen over het al dan niet aanpassen van een score, kan het bevoegd gezag van de beide scholen in overleg met elkaar twee nieuwe

correctoren aanstellen die het werk opnieuw beoordelen. Op basis van de nieuwe beoordeling stelt het bevoegd gezag het cijfer vast.

Bijlage 6 – Protocol bij doublure

Indien een leerling in havo 4, vwo 4 of vwo 5 doubleert, geldt dat het onderwijsprogramma van dat leerjaar opnieuw wordt gevolgd. Voor de vakken CKV en Maatschappijleer geldt hierop de volgende uitzondering.
Wanneer een leerling het vak CKV en/of Maatschappijleer in het schooljaar van doublure heeft afgesloten met een eindresultaat van 7 of hoger, afgerond op gehelen, mag dit resultaat blijven staan voor het volgende schooljaar. In dat geval is de leerling dus niet verplicht het vak opnieuw te volgen of het schoolexamen opnieuw af te leggen. Indien de leerling hiervoor kiest, moet deze leerling dit vóór 1 oktober schriftelijk kenbaar maken aan de afdelingsleider.
Een leerling kan er desgewenst voor kiezen het vak alsnog volledig opnieuw te volgen en het schoolexamen volledig opnieuw af te leggen met als doel het eerder behaalde resultaat te verbeteren. In dat geval geldt het hoogst behaalde eindresultaat.